

Tam je začel skrbno ogledovati zaklad, in zdelo se mu je, da je dobro kupil.

Kmalu so prišli oče s trga. Šla sta v gostilno in po mestu. Nato sta se odpeljala domov.

Doma je Andrejče takoj vsem pokazal svoje orgljice. A, ko je povedal, koliko je dal zanje, so se mu začeli smejati, češ, da so vredne komaj dva krajcarja. Andrejčka je silno jezilo, da ga je jud goljufal.

Dva dni se je jezil Andrejček nad judom, a tretji dan — nad orgljicami, ki so naenkrat utihnile. Pihal je vanje, da mu je primanjkovalo sape, a vse je bilo zastoj. Orgljice so komaj še brenčale.

Ždaj pa Andrejček vsak vinar prej desetkrat obrne, preden ga da iz rok.

Bojan.

B a s n i.

Spisal *Janko Polák.*

I.

V gozdu sta se srečala lisica in volk.

„He, teta! Kam pa tako hitro?“ —

„Striček, tecite!“

„Čemu neki?“ —

„Danes je lov na zajce!“

„Hahahaha! . . . Saj nisem zajec?“ —

„Vem, da niste. A na lovu je danes mnogo kratkovidnih lovcev!“ . . .

„Hu, saj res! . . . Na to niti mislil nisem! . . .
Le teciva, teta!“ . . .

In izginila sta v gozdu.

Zvečer pa so nesli lovci iz gozda res samo zajce.

II.

Osel in lisica sta se prepirala. Boj je trajal silno dolgo. Osel je rigal tako urno, da mu lisica ni mogla poseči med riganje. Končno pa je osel le uvidel, da bo podlegel lisici.

„I — a! . . . In vender ostanem zmagovalec jaz!“ . . .

„Kako to?“ —

„Tako - le!“ . . .

In brcnil je lisico, da je odletela daleč v stran in je omedlela.

Ko se je zavedela, se je napotila k levu in mu povedala vse.

„Dragica“, ji je govoril lev prijazno. „Med mojimi podložniki niso osli samo oni, ki imajo dolge uhlje. Še več je takih, ki imajo prav kratke. In teh se je treba nama še sosebnobati! Pomiri se in obdrži drugič modrost zase! Nikar je ne vsiljuj oslom! Še jaz je nočem! In sem vender kralj vas vseh!“ —

Lisica je odšla. Uverila pa se je istega dne, da je modrost nasproti oslovskim kopitom velikanska ničla.

III.

Silno vročega popoldne je bilo, ko sem sedel v gozdu na stari korenini, ter prisluškoval veselemu žuborenju gozdnega potoka, ki se je vil po peščeni strugi, porastli na obeh bregovih z zelenim mahom.

Drevje se je dolgočasilo. Zakaj ptice so molčale, in tudi vetra ni bilo, da bi se igral z vejami in vršički.

Tajinstven mir je plul nad gozdom.

Kar zašumi v listju za mano.

„Ne, tega ne trpim več! . . . Zakaj bi bilo ravno med nama vedno po starem? . . . Vse stremi po napredku! . . . Tudi jaz nočem biti vedno zadnji!“ . . .

Urno sem se dvignil, da se ozrem.

Na skali, ki jo je poljubljalo solnce z ognjenimi žarki, je ležal gad. Glava in rep sta kipela k nebu in se kregala.

„No, dragi moj repek, nikar se ne huduj! . . . Zgôdi se po tvoji volji. Dovolim ti, da poizkusiš srečo! . . . Toda gorje ti, ako me ne boš vodil prav!“

„Ej, glavica moja, ti si res dobra! . . . Nisem mislil, da se bodeš vdala tako hitro! . . . Bodi uverjena, da te bom vodil vsaj tako varno, kakor si me ti, če ne bolj!“ . . .

Gad se je zvalil raz skalo.

Silno sem se zasmeljal, ko sem videl, da sta zamenjala na gadu glava in rep svoji vlogi.

Rep je menda razumel moj smeh. Zakaj ponosno se je ravnal in se zagnal proti meni. K sreči sem se umaknil še o pravem času.

Kar telebi gad v potok.

Dolgo se je zvijal v vodi. Končno pa se mu je le posrečilo zlesti na breg.

In gad je potoval dalje.

Radovednost mi ni dala miru, in sledil sem čudnemu potniku z rahlimi koraki.

Po dolgem potovanju sva dospela do gorečega kupa suhljadi. Silno sem bil radoveden, ali se ga gad ogne, ali ne.

„Hu!“ . . .

Rep je zagazil naravnost v kup.

„Fiiiii-u!“ . . .

Gad se je zvijal v silnih bolečinah.

Toda rep kljubtemu ni verjel, da ne sodi za voditelja.

„Začetniki trpe povsod!“ . . .

Tako je zamrmral nejevoljen.

In gad je potoval dalje.

Kar zaide v gosto trnje, ki ga je silno zbadalo v rano, ki mu jo je bil prizadel ogenj.

Milo je začel vzdihovati.

„Glavica!“ . . .

„Kaj je, repek?“ —

„Vodi me ti!“ . . .

„Zakaj?“ —

„Jaz sem bolan!“ . . .

„Tako?“ —

„Da!“ . . .

In glava se ga je res usmilila in je prevzela vodstvo.

In gad je potoval zopet po svoji stari navadi. Samo rep je trpel nekdam dni silne bolečine. Jokal je bridko.

„Lej — ga! . . . Lej — ga! . . . Lej ga! . . .“
Smejala se mu je žabica raz visoko bukev.

„Ku-ku! . . . Ku-ku! . . . Ku-ku!“ nagajala mu je kukavica raz visoko hojo.

IV.

Bilo je ranega jutra. Zlate zvezdice so migljale na jasnem nebu. Po njem se je vozil mesec, ponosno in samozavestno kakor kralj.

„Kikiri-kiiii!“ . . .

Petelin je zapel na kupu gnoja, ki se je dvigal skorej do slamnate strehe svinjakove.

„Prrr-huuuu!“ . . .

Priprhotal je netopir in je sel na kraj slamnate strehe svinjakove.

„Kikiri-kiiii!“ . . . je zapel petelin iznova.

„Prrr-huuuu!“ je strepetaval netopir nejevoljen.

„Kaj se jeziš?“ ga vpraša petelin.

„Ker ne vem, česa ti tu iščeš!“ odgovori netopir sopihaje.

„Dneva čakam!“ odgovori petelin ponosno.

„Dneva?“ se začudi netopir.

Molk.

„In ti?“ ga vpraša petelin po daljšem molku.

„Tudi!“ odgovori netopir kratko.

„Hihih-hiiii!“ —

Petelin se je zasmeljal in srfotal raz gnoj v svetlo jutro.

Smeh je zbodel netopirja, in ves osramočen je zlezal pod temno slamnato streho svinjakovo.

Svetlo jutro, ki je ozhanjalo beli dan, mu ni bilo všeč.

Jeseni.

Ptice lastavice
So čez hrib in plan
Odletele daleč
Tja na južno stran.

Cvetke so zvenele
V pisanih vrteh,
V logih že potihnil
Je otroški smeh.

Nad poljano kroži
Jata črnih vran,
Nad poljano sanja
Pust jesenski dan.

Toda vse nam dala
Pomlad bo nazaj,
Ko slavil Marijo
Bo cvetoči maj — —

Branko Brankovič

